

Střední odborná škola MORAVA o.p.s., Řehořova 5, 618 00 Brno

**Školní preventivní strategie
2022–2026**

Obsah:

- I. Úvod
- II. Východiska pro zpracování školní preventivní strategie
- III. Analýza současné situace
- IV. Témata primární prevence rizikového chování
- V. Cíle školní preventivní strategie
- VI. Průběžné mapování situace
- VII. Vyhodnocení preventivní strategie

I. Úvod

Školní preventivní strategie je dlouhodobý preventivní program. Definuje cíle v oblasti prevence rizikového chování a přizpůsobuje se struktuře školy i jejím specifickým.

Součástí školní preventivní strategie je Preventivní program školy, který se vypracovává na každý školní rok. Na rozdíl od preventivní strategie jsou v něm stanoveny krátkodobé cíle. Škola má vypracování i Školní program proti šikanování, který preventivní strategii školy doplňuje.

Rizikové chování má negativní dopad na zdraví a sociální nebo psychické fungování žáka. Cílem preventivních aktivit je tomuto chování zabránit. V průběhu výchovně vzdělávacího procesu vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu a posilujeme jejich vnitřní odpovědnost za vlastní život a zdraví. Věnujeme se tématům z oblasti prevence rizikového chování a zajišťujeme besedy a přednášky na toto téma. Součástí preventivní práce je i mapování třídního klimatu, výskytu rizikového chování a školní neúspěšnosti, které pravidelně provádí třídní učitelé.

II. Východiska pro zpracování školní preventivní strategie

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
- Vyhláška č. 27/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných,
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních,
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků,
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek,
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027,
- Metodické pokyny a doporučení MŠMT.

III. Analýza současné situace

Střední odborná škola MORAVA o.p.s. je soukromou školou, jejímž zřizovatelem je Český svaz žen, z.s. Máme akreditovány 4 studijní obory v denní formě vzdělávání a dva obory v dálkové formě vzdělávání. V denní formě vzdělávání se jedná o obor Sociální činnost, kód 75-41-M/01, Veřejnosprávní činnost, kód 68-43-M/01, Obchodní akademie, kód 63-41-M/02 a Ekonomika a podnikání, kód 63-41-M/01. V dálkové formě vzdělávání obor Sociální činnost, kód 75-41-M/01 a obor Obchodní akademie, kód 63-41-M/02.

Jsme školou rodinného typu. Nižší počet žáků ve třídách nám umožňuje klást zvýšený důraz na individuální přístup a více komunikovat s žáky. Uvědomujeme si, že ve výchovně vzdělávacím procesu hraje důležitou roli klima školy, které významnou měrou ovlivňuje, jak se žáci ve škole cítí. Neustále proto usilujeme nejenom o zajištění bezpečného školního prostředí, ale naším společným cílem je i navození přátelské atmosféry bez náznaků intolerance a xenofobie.

Ve škole nabízíme poradenské služby školního metodika prevence, výchovné poradkyně a kariérové poradkyně. Výchovná poradkyně a kariérová poradkyně splňují kvalifikační požadavky dle vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a

kariérním systému pedagogických pracovníků v platném znění. Metodik prevence zahájí kvalifikační studium během září 2022.

IV. Témata primární prevence rizikového chování

Mezi hlavní témata prevence rizikového chování, které řeší specifická primární prevence rizikového chování, řadíme:

- Interpersonální agresivní chování – agrese, šikana, kyberšikana, rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie.
- Delikventní chování – vandalismus, krádeže, sprejství a další trestné činy.
- Záškoláctví a negativní jevy s ním související.
- Závislostní chování - užívání návykových látek, netolismus, gambling.
- Rizikové sportovní aktivity, prevence úrazů, rizikové chování v dopravě.
- Poruchy příjmu potravy.
- Negativní působení sekt.
- Rizikové sexuální chování.

Oblastem specifické primární prevence se věnujeme ve výchovně vzdělávacím procesu. Jednotlivá témata jsou součástí školního vzdělávacího programu a jsou probírána v rámci všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů. Témata zdravého životního stylu jsou zařazena i do Školního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Pro žáky organizujeme i různé besedy a přednášky na toto téma, které realizují naši externí partneři.

Nespecifická primární prevence zahrnuje veškeré aktivity, které podporují zdravý životní styl a pozitivní sociální chování. Jejím nástrojem je především smysluplné využívání volného času formou volnočasových aktivit a organizovaných programů.

V. Cíle školní preventivní strategie

- Vytvoření bezpečného prostředí a pozitivního sociálního klimatu, které pomůže předcházet výskytu rizikového chování a co nejdříve zachytí varovné signály v raných stádiích.

- Vedení žáků ke zdravému sebevědomí, stanovení si reálných cílů v životě, poznání sebe sama, zvládání stresu, k dovednostem řešit své problémy bez pomoci návykových látek.
- Utváření a upevňování odpovědnosti žáků za vlastní chování a způsob života a uvědomování si důsledků svého jednání.
- Posilování komunikačních dovedností žáků a jejich schopnosti adekvátně reagovat v různých situacích.
- Upozorňování na nebezpečí a rizika virtuálního prostředí.
- Neustále rozvíjet nabídku preventivních programů.

Aktivity v rámci školní preventivní strategie – cílové skupiny

Pedagogičtí pracovníci

- Informování pedagogických pracovníků o legislativních změnách v oblasti prevence rizikového chování, poskytování kontaktů na spolupracující organizace a zajištění odborné pomoci a podpory (provádí školní metodik prevence a výchovná poradkyně).
- Zajištění vzájemné informovanosti o problémech žáků a třídních kolektivů a jejich včasné řešení.
- Cílené působení na utváření a udržení pozitivního třídního klima a klima školy.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

Žáci školy

- Vzdělávání v oblasti primární prevence rizikového chování v jednotlivých vyučovacích předmětech – viz školní vzdělávací program
- Nabídka volnočasových aktivit (např. vydávání školního časopisu, kondiční trénink – využívání školní posilovny ve volném čase)
- Zajištění akcí realizovaných externími partnery – přednášky a besedy k problematice prevence rizikového chování
- Využití služeb školního metodika prevence a výchovné poradkyně
- Možnost sdělit anonymní podnět do schránky důvěry

Zákonní zástupci

- Zprostředkování informací o školních preventivních aktivitách, nabídce volnočasových aktivit pro žáky.
- Využití služeb školního metodika prevence a výchovné poradkyně – realizace individuálních pohovorů se zákonnými zástupci, pomoc a podpora při řešení aktuálních problémů

VI. Průběžné mapování situace

Informace od třídních učitelů

Třídní učitelé pravidelně monitorují situaci ve svých třídách, problémové situace řeší se školním metodikem prevence, výchovnou poradkyní, s rodiči, zákonnými zástupci, popř. s pracovníky dalších podpůrných organizací. Každý měsíc odevzdávají školnímu metodikovi prevence výkaz, ve kterém se zaměřují na mapování třídního klimatu, výskyt rizikového chování a školní neúspěšnost. Školní metodik prevence s výchovnou poradkyní tyto zprávy předávají k vyhodnocení ředitelce školy.

Informace od zákonných zástupců

Zákonní zástupci mohou kdykoliv vyjádřit své připomínky a postřehy, a to na třídních schůzkách, v konzultačních hodinách pedagogických pracovníků, přes IS Bakaláři nebo kdykoliv jindy dle potřeby. Jsou informováni o preventivních aktivitách školy a mají možnost vyjádřit svá přání a požadavky.

Informace od žáků

Žáci s pedagogickými pracovníky řeší kromě organizačních záležitostí i třídní, vztahové, či jakékoliv jiné problémy, hodnotí situaci a klima ve třídě a ve škole, vyjadřují své pocity a přání. Po vyhodnocení bývají jejich informace často cenným zdrojem pro další směřování preventivní a výchovné práce. Jako zdroj informací slouží také schránka důvěry v prvním patře školy. Žáci mají možnost sdělit svoji postřehy i na setkáních školního parlamentu.

VII. Vyhodnocení preventivní strategie

Vyhodnocení plnění školní preventivní strategie probíhá v rámci evaluace Preventivního programu školy. Evaluace provádí školní metodik prevence vždy na konci školního roku, a to prostřednictvím on-line systému vedení preventivních aktivit SEPA. S výsledky seznamuje ředitelku školy.

Brno 1. září 2022

Vypracoval: PhDr. Vítězslav Kulíšek, školní metodik prevence

Schválila: Ing. Bc. Petra Kalousková, ředitelka školy